

หัวข้องานวิจัย

คุณภาพงานวิชาการของอาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี

ราชมงคลธัญบุรี

ผู้วิจัย

อาจารย์กฤษฎา ทองสมบูรณ์

พ.ศ.

2551

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีที่มีต่อตัวบ่งชี้คุณภาพงานวิชาการของอาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ศึกษาตัวบ่งชี้คุณภาพงานวิชาการของอาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี และพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพงานวิชาการของอาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ 1) ศึกษาตัวบ่งชี้คุณภาพงานวิชาการของอาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี และ 2) พัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพงานวิชาการของอาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาตัวบ่งชี้คุณภาพงานวิชาการ คือ อาจารย์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จำนวน 248 คน ในปีการศึกษา 2551 และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพงานวิชาการ คือผู้บริหารคณะต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จำนวน 8 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาตัวบ่งชี้คุณภาพงานวิชาการ คือแบบสอบถามความคิดเห็น จำนวน 66 ข้อ และเครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพงานวิชาการ คือประเด็นคำถามปลายเปิดที่มุ่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของตัวบ่งชี้คุณภาพงานวิชาการของอาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้ได้มาซึ่งตัวบ่งชี้คุณภาพงานวิชาการ ใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis: EFA) ด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบหลัก (Principal Component Analysis) และหมุนแกนองค์ประกอบแบบฉาก (Orthogonal Rotation) ด้วยวิธีวารีแมกซ์ (Varimax Rotation)

ผลการวิจัยพบว่า

1. อาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีมีความคิดเห็นต่อตัวบ่งชี้คุณภาพงานวิชาการของอาจารย์ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.30 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยพบว่า อันดับแรก คือด้านการสอน มีค่าเฉลี่ย 3.44 อันดับ 2 ด้านการบริการวิชาการ มีค่าเฉลี่ย 3.26 และอันดับสุดท้ายคือ ด้านการวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ มีค่าเฉลี่ย 3.22 โดยทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง

2. องค์ประกอบของคุณภาพงานวิชาการของอาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ 61 ตัวบ่งชี้ คือ 1) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ ประกอบด้วย 27 ตัวบ่งชี้ 2) ด้านการพัฒนาองค์ความรู้เชิงวิชาการ ประกอบด้วย 15 ตัวบ่งชี้ 3) ด้านการให้บริการเพื่อสนับสนุนการสอน ประกอบด้วย 7 ตัวบ่งชี้ 4) ด้านกิจกรรมส่งเสริมการสอน ประกอบด้วย 7 ตัวบ่งชี้ และ 5) ด้านการสอน ประกอบด้วย 5 ตัวบ่งชี้ โดยองค์ประกอบทั้ง 5 สามารถอธิบายคุณภาพงานวิชาการของอาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้ ร้อยละ 75.543

Research Title	Quality of Academic Work of Lecturer in Rajamangala University of Technology Thanyaburi
Author	Mr. Krisada Tongsomboon
Year	2008

ABSTRACT

The purposes of this research were to study the opinion of lecturer in Rajamangala University of Technology Thanyaburi towards the quality of academic work Indicators, to study the quality of academic work indicators and to develop quality of academic work indicators. The research methodology was divided into two stages. Firstly, to study quality of academic work indicators. Secondly, to develop quality of academic work indicators. The sampling group of first stage was 248 lecturers of Rajamangala University of Technology Thanyaburi in academic year 2008. The sampling group of secondly stage was 8 faculty administrators.

The research instrument was used to study the quality of academic work indicators was questionnaire with 66 items. The research instrument was used to develop the quality of academic work indicators were open-end questionnaire that intend to verify the suitability and the possibility of the quality of academic work indicators by the experts. The data analysis for finding quality of academic work indicators was used the exploratory factor analysis (EFA) with the principal component analysis and the orthogonal rotation by varimax.

The results revealed that :

1. The opinion of lecturer in Rajamangala University of Technology Thanyaburi towards the quality of academic work indicators at the moderate level ($\bar{X}=3.30$). When considering by aspect and ordering by mean, the instruction aspect was the first ($\bar{X}=3.44$), the academic service aspect was the second ($\bar{X}=3.26$), and the research and knowledge development aspect was the third ($\bar{X}=3.22$). All of the three aspects were at the moderate level.

2. The factors of quality of academic work of lecturer in Rajamangala University of Technology Thanyaburi was composed of 5 factors and 61 indicators, ie., research for knowledge development was composed of 27 indicators, development of academic knowledge was composed of 15 indicators, services to support the teaching was composed of 7 indicators, activities to support the teaching was composed of 7 indicators, and the teaching was composed of 5 indicators. The 5 factors could describe the variances of the academic work quality of lecturer in Rajamangala University of Technology Thanyaburi at 75.54 %.

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดีเพราะผู้วิจัยได้รับความช่วยเหลือและกำลังใจจากเพื่อน โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาจารย์ปรีชาภรณ์ ตั้งคุณานันต์ อาจารย์กาญจนา บุญภักดี และอาจารย์ศราวุธ ตั้งขั้ววรรณะ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณอย่างสูงสำหรับความร่วมมือจากท่านผู้บริหารตลอดจนคณาจารย์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีที่ได้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ และกราบขอบพระคุณ สำหรับความอนุเคราะห์จากท่านผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้เสียสละเวลาอันมีค่าในการร่วมประชุม และเสนอความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่องานวิจัยอย่างยิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณท่านคณบดี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สิริลักษณ์ หาญวัฒนานุกุล ที่ให้ความสนับสนุนและคำแนะนำปรึกษาอย่างกัลยาณมิตร จนทำให้งานวิจัยสำเร็จลุล่วงไปด้วย ความราบรื่นและมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

คุณค่าและสาระประโยชน์อันเกิดจากการวิจัยนี้ ผู้วิจัยขอมอบบูชาพระคุณบิดามารดา ตลอดจน ครู อาจารย์ทุกท่านผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้วิจัย

กฤษฎา ทองสมบูรณ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	II
กิตติกรรมประกาศ.....	IV
สารบัญ.....	V
สารบัญตาราง.....	VII
สารบัญภาพ.....	IX
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
1.3 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	4
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	4
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย.....	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
2.1 ข้อมูลพื้นฐานของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.....	8
2.2 แนวคิดทั่วไปเกี่ยวกับการจัดการอุดมศึกษา.....	12
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับงานวิชาการของอาจารย์ในมหาวิทยาลัย.....	20
2.3.1 ขอบข่ายงานวิชาการของอาจารย์ในมหาวิทยาลัย.....	20
2.3.2 ตัวบ่งชี้คุณภาพงานวิชาการของอาจารย์ในมหาวิทยาลัย.....	21
2.3.3 งานวิชาการของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยด้านการสอน.....	24
2.3.4 งานวิชาการของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยด้านวิจัยและพัฒนา.....	30
องค์ความรู้	
2.3.5 งานวิชาการของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยด้านการบริการวิชาการ.....	37
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาตัวบ่งชี้.....	43
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	47

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	53
ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาตัวบ่งชี้คุณภาพงานวิชาการของอาจารย์.....	53
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี	
ขั้นตอนที่ 2 พัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพงานวิชาการของอาจารย์.....	56
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี	
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	87
บรรณานุกรม.....	97
ภาคผนวก.....	103
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	104
ภาคผนวก ข การหาคุณภาพเครื่องมือ.....	106
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย.....	111

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1.1	แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....5
2.1	เปรียบเทียบรูปแบบการเปลี่ยนแปลงในช่วงก่อนและหลังการปฏิรูป.....26
4.1	แสดงข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง.....59
4.2	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับที่ ความคิดเห็น.....61 ของอาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีที่มีต่อตัวบ่งชี้คุณภาพงานวิชาการของ อาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีในภาพรวม
4.3	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับที่ ความคิดเห็น.....62 ของอาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีที่มีต่อตัวบ่งชี้คุณภาพงานวิชาการของ อาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีด้านการสอน
4.4	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับที่ ความคิดเห็น.....64 ของอาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีที่มีต่อตัวบ่งชี้คุณภาพงานวิชาการของ อาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีด้านวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้
4.5	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับที่ ความคิดเห็น.....67 ของอาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีที่มีต่อตัวบ่งชี้คุณภาพงานวิชาการของ อาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีด้านด้านการบริการวิชาการ
4.6	แสดงค่า Communality ของการวิเคราะห์ตัวบ่งชี้คุณภาพงานวิชาการ.....70 ของอาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
4.7	แสดงค่า Eigenvalues ค่าร้อยละของความแปรปรวน และค่าร้อยละของความ.....71 แปรปรวนสะสมของการวิเคราะห์องค์ประกอบคุณภาพงานวิชาการของอาจารย์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
4.8	แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ของการวิเคราะห์องค์ประกอบ.....72 คุณภาพงานวิชาการของอาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีองค์ประกอบที่ 1
4.9	แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ของการวิเคราะห์องค์ประกอบ.....75 คุณภาพงานวิชาการของอาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีองค์ประกอบที่ 2
4.10	แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ของการวิเคราะห์องค์ประกอบ.....76 คุณภาพงานวิชาการของอาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีองค์ประกอบที่ 3

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.11	แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ของการวิเคราะห์องค์ประกอบ.....77 คุณภาพงานวิชาการของอาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีองค์ประกอบที่ 4
4.12	แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ของการวิเคราะห์องค์ประกอบ.....78 คุณภาพงานวิชาการของอาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีองค์ประกอบที่ 5
4.13	สรุปผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพงานวิชาการของ.....79 อาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีก่อนการวิเคราะห์ข้อมูลกับ องค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพงานวิชาการของอาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ธัญบุรีที่ค้นพบจากการวิเคราะห์ข้อมูล
ข1	แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม.....107
ข2	แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างเนื้อหา กับแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย...108

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1	แผนภูมิโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.....11